

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **M. Š.**, zastoupená Mgr. Lenkou Drápalovou, advokátkou, se sídlem Horní náměstí 12, Vsetín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 16. 1. 2018, č. j. 72 Ad 10/2017 - 62,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 1. 2017, č. j. X, Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své prvoinstanční rozhodnutí ze dne 31. 10. 2016, č. j. X, kterým podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu.

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne ze dne 16. 1. 2018, č. j. 72 Ad 10/2017 - 62, zamítl.

[3] Krajský soud si pro účely přezkumného soudního řízení opatřil posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“) ze dne

8. 6. 2017. K tomuto posudku vznesla žalobkyně námitky a předložila posudek znalce MUDr. Lubomíra Tichého ze dne 5. 9. 2017. Krajský soud si s ohledem na námitky žalobkyně a jí předložený znalecký posudek vyžádal od posudkové komise doplňující posudek. Tento byl posudkovou komisí zpracován dne 29. 11. 2017 a krajskému soudu předložen dne 6. 12. 2017.

[4] Krajský soud se zabýval tím, zda posudek posudkové komise ob stojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. Soud konstatoval, že předmětný posudek tomuto testu dostál. Posudková komise shromáždila úplnou zdravotní dokumentaci žalobkyně a její zdravotní stav posoudila komplexně. Není důvod pochybovat o úplnosti a správnosti stanovených diagnóz. Žalobkyně nesplnila kritéria postižení podle kapitoly XIII oddílu E položky 1d vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), neboť u ní žádnou lékařskou zprávou ani posudkem nebylo prokázáno těžké postižení více úseků páteře, trvalé projevy kořenového dráždění, trvalý funkčně významný neurologický nále z, těžké poškození nervů, závažné parézy, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení nebo značné omezení některých denních aktivit. Posudkoví lékaři proto správně hodnotili zdravotní postižení žalobkyně podle kapitoly XIII oddílu E položky 1c vyhlášky o posuzování invalidity, kde je stanoveno středně těžké funkční poškození. Protože pak nebyla prokázána většina kritérií této položky, stanovila posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti o 5 % nižší než je stanovená dolní hranice pro přiznání invalidního důchodu. Ostatně, žalobkyni předložený znalecký posudek MUDr. Tichého rovněž charakterizuje její postižení jako lehké až střední a netvrdí, že by žalobkyně splňovala všechna kritéria položky 1c, natož 1d.

[5] Na hodnocení zdravotního stavu žalobkyně se shodly dvě různé neuroložky zasedající v posudkové komisi. Posudková komise uvedla jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně stenózu páteře, přičemž i MUDr. Tichý ke stenóze uvedl, že tato je „*poměrně malá a pravděpodobně nepůsobí výraznější potíže*“. Atrofie svalů je jen jedním hodnotícím kritériem, přičemž posudková komise i znalec MUDr. Tichý dospěli ke stejnému rozdílu obvodu stehenního svalu 1 cm. MUDr. Tichý sice konstatoval vnitřní rozpor v nálezu ve věci reflexů na dolních končetinách, avšak tento označil za nepodstatný. MUDr. Tichý při vlastním vyšetření nezjistil jen reflex patelární, zjistil částečnou parézu pravé dolní končetiny, výhřez ploténky vyloučil (stejně jako posudková komise), poruchy cití nebyly nijak významné.

[6] Po zhodnocení výše uvedených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, krajský soud konstatoval, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a neshledal potřebu, aby bylo přikročeno k dalšímu doplnění dokazování. Posudky posudkové komise a MUDr. Tichého jsou v souladu.

III.

[7] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

pokračování

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že závěry posudkové komise jsou v rozporu se závěry znaleckého posudku MUDr. Tichého. Posudková komise se ve svém doplňujícím posudku k těmto rozporům nijak nevyjádřila, přesto snížila procentní hodnocení míru poklesu pracovní schopnosti na 25 %. Dále stěžovatelka namítá, že ani jeden z posudkových lékařů ve správním řízení nebyl neurolog.

[9] Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že posudek posudkové komise dostál nárokům testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Posudková komise se se znalcem shodla pouze v tom, že se jedná o postižení lehké až střední. Znalec nicméně uvedl, že hodnocení míry postižení závisí do značné míry na posuzujícím. Krajský soud přihlédl pouze k posudku posudkové komise, nikoliv ke zjištěním znalce. Posudková komise neuznala atrofii svalů na pravé dolní končetině, přestože byla diagnostikována neurologem i znalcem. MUDr. Tichý naměřil rozdíl v obvodu stehna oproti levé dolní končetině 3 cm, zatímco komise pouze 1 cm, přesto krajský soud v rozsudku uvedl, že oba posudky se shodly na rozdílu v obvodu 1 cm.

[10] Nelze ani souhlasit se závěrem krajského soudu, že se na posudkovém hodnocení shodly dvě různé neuroložky zasedající v posudkové komisi. V posudkové komisi v Ostravě byla jedna neuroložka - MUDr. H., v posudkové komisi ve Zlíně byla MUDr. E. - pediatrička a ve Vsetíně MUDr. O. - chirurg. Zdravotní stav stěžovatelky tedy hodnotila neuroložka MUDr. H. a znalec MUDr. Tichý, kteří se ve svých závěrech rozcházejí. Znalec diagnostikoval atrofii svalů a akroparézu, což posudková komise popřela. Svalová atrofie je přitom uvedena v položce 1d vyhlášky o posuzování invalidity.

[11] Posudková komise navíc nezohlednila, že pohyb stěžovatelky je omezený a je spojen s bolestivostí. Postižení stěžovatelku omezuje a je jí nepříjemné v chůzi, stání i sezení. Posudková komise nezohlednila výraznou foraminostenozu (útlak nervového kořene), kterou prokázala magnetická rezonance. Rozpory mezi závěry znalce a posudkové komise měly být odstraněny, aby bylo možné přesvědčivě zhodnotit zdravotní stav stěžovatelky. Námitky vznesené proti posudku posudkové komise nebyly v řízení před krajským soudem vypořádány.

[12] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

IV.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že k rozsudku krajského soudu nemá žádné výhrady. Poukázala na to, že přisedící členkou posudkové komise byla lékařka s odborností neurologie. K namítaným rozporům mezi posudkem posudkové komise a znalcem stěžovatelka odkázala na doplňující posudek posudkové komise. Objektivitu tohoto posudku zvyšuje skutečnost, že komise vycházela z lékařských zpráv více lékařů a z dlouhodobější perspektivy. Při vyšetření neuroložkou před posudkovou komisí byla vyloučena atrofie svalstva. V doplňkovém posudku posudková komise zohlednila rovněž závěry znalce MUDr. Tichého, který podporuje hodnocení komise ve věci invalidity. Upozornila na to, že MUDr. Tichý je znalcem v oblasti neurologie, a nikoliv posudkového lékařství. MUDr. Tichý proto hodnotil stav stěžovatelky z pohledu klinického, nikoliv

z pohledu dopadů objektivních funkčních poruch na pracovní schopnost stěžovatelky. Žalovaná navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se předně zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť pokud by byl rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný, musel by být zrušen. Nejvyšší správní soud při posuzování přezkoumatelnosti rozhodnutí vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nálezy ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ Kasační soud posoudil napadený rozsudek krajského soudu optikou výše uvedené judikatury a dospěl k závěru, že rozsudek je zcela srozumitelný, jsou z něj jasně seznatelné úvahy, jimiž se krajský soud řídil a vypořádává veškeré žalobní námitky. Jedná se tedy o rozhodnutí přezkoumatelné.

[17] Ze správního spisu vyplývá, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku o invaliditě ze dne 24. 10. 2016, který vypracoval posudkový lékař MUDr. O. na základě pověření od Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín. Na základě předložené zdravotnické dokumentace dospěl posudkový lékař k závěru, že v případě stěžovatelky jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je vertebrogenní algický syndrom s kvadrupyramidovým syndromem a radikulární iritační zánikovou symptomatologií. Funkční postižení zhodnotil jako lehké podle kapitoly XIII oddílu E položky 1b vyhlášky o posuzování invalidity a stanovil míru poklesu pracovní schopnosti při horní hranici příslušného rozpětí, tj. 20 %. Na základě tohoto závěru konstatoval, že stěžovatelka není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

pokračování

V souladu se závěry tohoto posudku vydala žalovaná dne 31. 10. 2016 rozhodnutí, kterým zamítla žádost stěžovatelky o invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka dne 24. 11. 2016 námitky, v nichž posudkovému lékaři vytkla, že se nedostatečně seznámil s její zdravotní dokumentací. Jeho konstatování, že nemá poškozené nervy v noze ani porušenou míchu, je v rozporu s lékařskou zprávou neurologa a dodatečným vyšetřením stěžovatelky. Posudkový lékař nezohlednil výsledky magnetické rezonance a neurologa.

[18] Žalovaná nechala v rámci řízení o námitkách přezkoumat posudkový závěr Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín posudkovou lékařkou České správy sociálního zabezpečení Brno, MUDr. E. Na základě předložené lékařské dokumentace posudková lékařka v posudku ze dne 14. 12. 2016 posudkové závěry Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín potvrdila. Konstatovala stejnou rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stěžovatelky a stanovila stejné procentní snížení pracovní schopnosti, tj. 20 %. Žalovaná poté rozhodnutím ze dne 4. 1. 2017 námitky stěžovatelky zamítla.

[19] V průběhu řízení o žalobě nechal krajský soud vypracovat posudek posudkové komise. Z posudku ze dne 8. 6. 2017 vyplývá, že stěžovatelka byla jednání posudkové komise přítomna a byla vyšetřena přítomným neurologem. Posudková komise zařadila funkční postižení do kapitoly XIII oddílu E položky 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky stanovila při dolní hranici příslušného rozpětí, tj. 30 %.

[20] Na tento posudek reagovala stěžovatelka předložením znaleckého posudku MUDr. Lubomíra Tichého ze dne 5. 9. 2017. Dle stěžovatelky znalecký posudek potvrzuje, že závěry posudkové komise neodpovídají objektivně zjištěnému zdravotnímu stavu. Stěžovatelka uvedla současně rozpory mezi závěry znalce a posudkové komise. Na rozdíl od posudkové komise znalec zjistil u pravé dolní končetiny atrofii svalů a akroparézu, areflexii Achillovy šlachy a nedařil se mu patelární reflex. Dále znalec zjistil, že pravá dolní končetina je kratší o 2 cm, reflexy jsou vyhaslé a celková hybnost stěžovatelky je omezená. Posudková komise nezmínila ve svých závěrech plošnou protruzi disku, dorzální flexi, spondylartrozu, hypestezii na pravém lýtku a foraminostenózu, ačkoliv tato zjištění vyplývají z lékařských zpráv a potvrdil je i znalec. Krajský soud si vyžádal od posudkové komise doplňující posudek za účelem vypořádání námitek stěžovatelky a posouzení znaleckého posudku MUDr. Tichého. V doplňujícím posudku ze dne 4. 12. 2017 posudková komise poukázala na to, že znalec čerpal v podstatě ze stejné zdravotnické dokumentace jako posudková komise a zhodnotil funkční postižení stěžovatelky jako lehké až střední. Posudková komise uvedla, že objektivitu jejího posouzení při hodnocení postižení zvyšuje skutečnost, že vycházela i z lékařské zprávy neurologa ze dne 11. 4. 2013 (hodnocení postižení v delším časovém horizontu), že neurologická vyšetření byla provedena na různých pracovištích a že stěžovatelka byla vyšetřena i v komisi přísedící neuroložkou. Bylo prokázáno lehké funkční postižení a vyloučena atrofie svalstva. Posudková komise se vypořádala se znaleckým posudkem MUDr. Tichého, nicméně neshledala jeho zjištění relevantní z hlediska stanovení funkčního postižení stěžovatelky. Posudková komise nadále setrvala na svém názoru, že postižení stěžovatelky nedosahuje míry potřebné pro přiznání invalidního důchodu, přičemž upravila procentní míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky na 25 % proto,

aby lépe korespondovalo s odbornými nálezy, vyšetřením neuroložky a znaleckým posudkem MUDr. Tichého.

[21] V podané kasační stížnosti stěžovatelka předkládá v zásadě tři okruhy námitek. Zaprvé poukazuje na to, že mezi závěry posudkové komise a závěry znalce existují rozpory, které nebyly uspokojivě odstraněny. Zadruhé stěžovatelka namítla, že ve správním řízení nebyl její zdravotní stav ani v jednom případě posouzen neurologem. Třetí námitka spočívá v tom, že v posudkových komisích nebyl zdravotní stav posouzen dvěma lékaři z oboru neurologie, ale pouze jednou neuroložkou.

[22] Nejvyšší správní soud nejprve vypořádá námitky směřující do složení posudkových komisí a chybějící specializace posudkových lékařů ve správním řízení.

[23] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že zdravotní stav stěžovatelky skutečně nebyl v rámci správního řízení hodnocen lékaři se specializací v oboru neurologie, když MUDr. O. má specializaci v oboru chirurgie a MUDr. E. v oboru pediatrie. Krajský soud při rozhodování nicméně nevycházel z posudků vyhotovených v rámci správního řízení, ale z posudků vypracovaných posudkovou komisí, které si za tímto účelem vyžádal. V posudkové komisi, která vypracovala posudek ze dne 8. 6. 2017 a doplňující posudek ze dne 4. 12. 2017 na žádost krajského soudu přitom jako přísedící posuzovaly zdravotní stav stěžovatelky MUDr. J. Č. (posudek) a MUDr. F. H. (doplňující posudek), obě se specializací neurologie. Nelze tedy stěžovatelce přisvědčit, že by její zdravotní stav byl posouzen pouze jedním neurologem. Skutečnost, že v rámci správního řízení nebyl zdravotní stav stěžovatelky ani jednou posouzen lékařem se specializací v oboru neurologie, proto nemá na zákonnost rozsudku krajského soudu žádný vliv. Krajský soud totiž své rozhodnutí založil na závěrech posudkové komise, u níž byl zdravotní stav posuzován postupně dvěma různými neuroložkami. Tyto přitom dospěly k věcně stejným závěrům, a to i při reflektování znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Tichým.

[24] K výtkám vztahujícím se k rozporům mezi závěry posudkové komise a MUDr. Tichého Nejvyšší správní soud v první řadě zdůrazňuje, že znalecký posudek byl vypracován znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví neurologie, nikoliv z oboru posudkového lékařství. V rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 3 Ads 3/2004 - 89, Nejvyšší správní soud konstatoval, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů posuzuje „pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění ministerstvo a za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Z toho vyplývá, že skutečnosti příslušející posuzovat výlučně PK MPSV nemůže určovat znalec, byť nepochybně erudovaný. Pokud tak znalec učiní, jako tomu bylo v projednávané věci, mohly by být jeho závěry pro rozhodnutí soudu významné pouze za předpokladu, že by byly v rozporu se skutečnostmi zjištěnými PK MPSV.“ Povahou posudků vypracovaných posudkovou komisí se Nejvyšší správní soud dále zabýval v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 4 Ads 50/2012 - 22, přičemž uvedl, že „[p]osudkové komise jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu, ale též k posouzení poklesu pracovní schopnosti (dříve schopnosti soustavné výdělečné činnosti) i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě (dříve plné či částečné), jejím vzniku, trvání či zániku. Výsledný posudek je v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na který je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. (...) Výše uvedené neznamená, že by zdravotní

pokračování

stav a pracovní schopnost žadatelů o dávky nemohly být posouzeny znaleckým posudkem. Ústavní soud v nálezu ze dne 1. 11. 1995, sp. zn. II. ÚS 92/95, mimo jiné uvedl, že zásada zjišťování skutečného stavu věci (§ 153 odst. 1, § 250q, § 246c zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“) nemůže být omezena pravomocí Ministerstva práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zřizovat posudkové komise s oprávněním posuzovat zdravotní stav a pracovní schopnost. Konstatoval, že není vyloučeno provést důkaz znaleckým posudkem, a to pro odstranění jakýchkoliv pochybností a obnovení důvěry občana v právo. (...) Soud přitom nemůže vycházet pouze ze znaleckého posudku, který vypracoval soudem ustanovený znalec, jehož oborem není posudkové lékařství, a rezignovat na hodnocení posudku posudkové komise s poukazem na to, že žalobce k posudku vznesl řadu námitek. Specifické postavení posudkových komisí spočívá právě v tom, že jsou nadány odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství, což znamená, že jsou schopny z medicínského hlediska komplexně posoudit zdravotní stav účastníka řízení, neomezují se jen na některé lékařské obory a jsou odborně kompetentní k posouzení poklesu pracovní schopnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě. Takovouto kompetencí však nedisponuje prof. MUDr. Milan Kovanda, CSc., který je soudním znalcem v oboru ortopedie a traumatologie. Závěry jeho znaleckého posudku proto mohou sloužit jen jako podklad pro posouzení poklesu pracovní schopnosti, (...) Podle názoru Nejvyššího správního soudu by měl krajský soud v řízení, ve kterém je třeba posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost účastníka, vycházet především z posudku posudkové komise. Shledá-li takový posudek neúplným nebo nepřesvědčivým, případně vznesle-li účastník řízení námitky, které úplnost či přesvědčivost posudku zpochybňují, měl by si krajský soud od téže posudkové komise vyžádat doplňující posudek a v žádosti přesně označit skutečnosti, tvrzení či jiná zjištění, k nimž se má posudková komise v doplňujícím posudku vyjádřit. (...) Teprve v situaci, kdy ani doplňující posudek posudkové komise nesplňuje podle názoru soudu požadavky na úplnost a přesvědčivost, může si soud vyžádat posudek od jiné posudkové komise, případně znalecký posudek. Při volbě znalce by měl soud klást důraz na to, aby se jednalo o znalce z oboru posudkového lékařství, který si případně může přibrat konzultanta s určitou specializací.“ Uvedené závěry zastává Nejvyšší správní soud ve své judikatuře setrvale a dlouhodobě. Odkázat lze např. rovněž na rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 3 Ads 64/2017 - 37, nebo ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 Ads 93/2012 - 33.

[25] Krajský soud v posuzované věci postupoval v duchu ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Pro účely soudního řízení opatřil posudek posudkové komise, jakož i doplňující posudek poté, co stěžovatelka předložila znalecký posudek MUDr. Tichého. Jak přitom vyplývá z citované judikatury, znalecký posudek vypracovaný znalcem v oboru zdravotnictví je především významným podkladem pro další postup posudkové komise. Posudková komise jej musí zohlednit a ve svém doplňujícím posudku vypořádat, a to z hlediska diagnostického. Závěry znalce by pro soudní přezkum mohly být významné, pokud by byly v rozporu se skutkovými závěry posudkové komise. V takovém případě by posudky posudkové komise nemohly být považovány za úplné a přesvědčivé.

[26] Taková situace nicméně v posuzované věci nenastala. Posudková komise v doplňujícím posudku zohlednila závěry znalce a tyto v konečném zhodnocení reflektovala (úprava procentní míry poklesu pracovní schopnosti). Pro věc je zásadní, že se posudková komise a znalec shodli na tom, že rozhodná diagnóza (vertebrogení algický syndrom) v případě stěžovatelky představuje lehké až střední funkční postižení.

[27] Určitá rozdílná zjištění, ke kterým znalec dospěl, nepředstavují dle názoru Nejvyššího správního soudu z níže uvedených důvodů skutečný rozpor mezi posudkem posudkové komise a znaleckým posudkem. Znalec např. skutečně uvedl, že rozdíl mezi obvodem levé a pravé dolní končetiny činil 3 cm, zatímco posudková komise při měření zjistila rozdíl pouze 1 cm. Znalec ve svém posudku nicméně vycházel z aktuálního vyšetření, které provedl dne 27. 7. 2017 a na jeho základě konstatoval, že svaly na pravé dolní končetině jsou *částečně* atrofické. Z jeho posudku však nevyplývá, že by tento stav byl dlouhodobý a byl tedy jednoznačně přítomen k rozhodnému dni, tj. 4. 1. 2017. Posudková komise na toto zjištění znalce v doplňujícím posudku reagovala a uvedla, že při vyšetření v komisi (tj. dne 8. 6. 2017) byla atrofie vyloučena (zjištěný rozdíl v obvodu svalu byl ve fyziologické normě). Z toho Nejvyšší správní soud dovozuje, že se stav stěžovatelky mohl v důsledku časového odstupu mezi jednotlivými vyšetřeními přirozeně změnit. Tato odlišnost však zjevně neměla na celkový výsledek posouzení ze strany posudkové komise vliv. Povinností krajského soudu je přitom hodnotit správnost závěrů správního orgánu k datu vydání správního rozhodnutí (viz § 75 s. ř. s. a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2013, č. j. 4 Ads 76/2013 - 36, ze dne 24. 4. 2014, č. j. 6 Ads 36/2013 - 40 atp.). Pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí byl proto rozhodný zdravotní stav stěžovatelky ke dni vydání tohoto rozhodnutí a nikoliv jeho případný budoucí vývoj. Atrofie byla objektivně vyšetřována, avšak nebyla zjištěna, resp. znalec konstatoval toliko částečnou atrofii s odstupem téměř 7 měsíců od rozhodného dne.

[28] K rozporům ohledně reflexů pravé dolní končetiny Nejvyšší správní soud uvádí, že v této souvislosti sám znalec MUDr. Tichý uvedl, že *„[v]ýše reflexů se může vlivem některých faktorů (únava, nálada, denní doba apod.) měnit. Rozhodující je stranová symetrie nebo asymetrie; ve výše uvedených nálezech však stranové údaje neudávány.“* Protože mezi posouzením komisí a znalcem uplynuly skoro dva měsíce, lze s ohledem na vyjádření znalce vyjít z toho, že mohlo dojít k určitým rozdílům ve výši reflexů. Nadto je třeba zdůraznit, že se jedná o drobné rozdíly v závěrech posudkové komise a znalce, které mohou být dány právě rozdílnou dobou posouzení, a které - s ohledem na hlavní diagnózu - nemají podstatný dopad na stanovení hodnoty procentuálního snížení pracovní schopnosti stěžovatelky.

[29] Rovněž v případě akroparéz nelze považovat závěry posudkové komise za neúplné nebo nepřesvědčivé. Znalec v posudku u tohoto zjištění odkázal na vyšetření neurologem v posudkové komisi a na své vyšetření. Posudková komise se v doplňujícím posudku zjištěními vyplývajících ze znaleckého posudku MUDr. Tichého zabývala, avšak od svého stanoviska, že při vyšetření *„nebyly zjištěny žádné parézy, vč. akroparéz“*, ani od posudkového závěru *„bez obj. prokázaných paréz vč. akroparéz“*, se neodchýlila. Posudková komise toto postižení jednoznačně vyloučila.

[30] Stěžovatelka dále namítá, že posudková komise nezohlednila omezenost jejího pohybu, který je spojen s bolestivostí, ani výraznou foraminostenózu. Jak ovšem vyplývá ze str. 2 posudku, posudková komise tyto skutečnosti vzala v potaz. Jako podklad pro své závěry totiž použila mj. lékařský nález ze 7. 10. 2016, kde je pohyblivost stěžovatelky podrobně popsána, a to včetně jejích limitů. Dále pak byla pohyblivost stěžovatelky nepochybně hodnocena při jejím vyšetření před komisí dne 8. 6. 2017. V případě foraminostenózy posudková komise zohlednila nález MUDr. D. z 1. 11. 2016 (viz str. 2

pokračování

posudku), který popisuje oblasti páteře zasažené protruzí a foraminostenózou. Nelze tedy tvrdit, že by se namítanými skutečnostmi posudková komise nijak nezabývala. Posudková komise tato zjištění vyhodnotila a promítla do svého celkového hodnocení postižení stěžovatelky. Ostatně MUDr. Tichý po zohlednění totožných podkladů hodnotil funkční postižení stěžovatelky stejně jako posudková komise. Žádný rozpor v tomto ohledu tedy nevznikl.

[31] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že posudek posudkové komise je úplný, přesvědčivý a správný. Odchytky mezi posudkem posudkové komise a znaleckým posudkem MUDr. Tichého nedosahují takové intenzity, aby mohly závěr o poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky zpochybnit. V podstatných částech naopak znalecký posudek předložený stěžovatelkou podporuje závěry posudkové komise. Stěžovatelce lze přisvědčit, že krajský soud se dopustil v napadeném rozsudku konstatování několika chybných skutkových zjištění. Uvedené nedostatky rozsudku (např. rozdíl v obvodu pravé a levé dolní končetiny, kde krajský soud konstatoval, že komise i znalec stanovily rozdíl 1 cm, přestože dle znalce byl rozdíl 3 cm) nicméně neměly vliv na celkové posouzení věci, neboť jak bylo uvedeno výše, nebyly rozhodné pro posouzení poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. Pro věc je podstatné, že všechny posudky se shodly na příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky a toto postižení kvalifikovaly jako lehké až středně těžké. Je pak plně v kompetenci posudkové komise, resp. posudkových lékařů určit procentuální míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky. V průběhu správního i soudního řízení byla přitom vždy stanovena míra poklesu pracovní schopnosti pod 35 %, tedy pod hranici pro přiznání invalidity prvního stupně. V podrobnostech odkazuje zdejší soud na rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalované a jejich závěry plně přebírá.

[32] Pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že pokud se stěžovatelčin zdravotní stav v budoucnu zhorší a její pracovní schopnost dále poklesne, nic jí nebrání v tom, aby znovu požádala o přiznání invalidního důchodu.

[33] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[34] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení na základě § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu